

Kaip kreiptis į teismą? - Malta

 Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

TURINIO LENTELE

- 1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?
- 2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?
- 3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?
- 4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?
- 5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?
- 6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?
- 7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?
- 8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?
- 9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?
- 10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?
- 11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?
- 12 Nuo kurio momento mano ieškiny s laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškiny s pareikštas tinkamai?
- 13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?

Maltoje norėdami išspręsti ginčą teismine tvarka privalote kreiptis į teismą. Advokatas arba įgaliotinis turi pateikti teismui ieškinio pareiškimą ir sumokėti atitinkamą mokestį. Jeigu kreipiamasi į aukštesnės instancijos teismą, ieškinį pareiškiantis asmuo privalo duoti priesaiką.

2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?

Ne, bylą teisme galite iškelti bet kada, tačiau atsakovas bet kuriuo teismo proceso etapu turi teisę prašyti taikyti senaties terminą.

3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?

Asmuo, kuris kreipiasi į teismą, privalo asmeniškai dalyvauti teismo posėdžiuose. Jei asmuo negali dalyvauti posėdyje, jam atstovauja teisininkas arba įgaliotinis. Jei teismo proceso šalies nėra Maltoje, skiriamas specialusis įgaliotinis Maltoje, kad būtų galima tęsti teismo procesą šaliai nedalyvaujant.

4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?

Nors Maltoje yra tik vienas teismo pastatas, jame yra keli skirtingi teismai, nagrinėjantys bylas pagal jų dalyką, ieškinio vertę ir ieškovo gyvenamąją vietą. Toliau nurodyti Maltoje veikiančios teismai:

- a) Civilinių bylų teismas (Šeimos bylų skyrius) (malt. *Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja)*) nagrinėja visas su šeimos klausimais susijusias bylas, pavyzdžiui, separacijos, ištuokos, išlaikymo ir globos, santuokos panaikinimo bylas.
- b) Magistratų teismas (Gozo Šeimos bylų skyrius) (malt. *Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Sezzjoni Familja)*) nagrinėja a punkte nurodytas bylas, tačiau šiame teisme asmenys reiškia ieškinius Gozo gyventojams ar įprastinę gyvenamąją vietą Gozo saloje turintiems asmenims;
- c) Civilinių bylų teismo pirmieji rūmai (konstitucinė jurisdikcija) (malt. *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (sede Kostituzzjonali)*) nagrinėja konstitucinio pobūdžio bylas;
- d) Magistratų teismas (Malta) (malt. *Qorti tal-Maġistrati (Malta)*) nagrinėja ir sprendžia tik civilinio pobūdžio bylas, jeigu ieškinio suma neviršija 11 646, 87 EUR, iškeltas asmenims, gyvenantiems ar turintiems įprastinę gyvenamąją vietą Maltos saloje, ir visus kitus Maltos įstatymuose nurodytus ieškinius;
- e) Magistratų teismas (Gozo žemesnioji instancija) (malt. *Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Inferjuri)*) nagrinėja d punkte nurodytas bylas, tačiau į šį teismą kreipiasi asmenys, norintys reikšti ieškinius Gozo gyventojams ar įprastinę gyvenamąją vietą Gozo saloje turintiems asmenims. Šis teismas taip pat turi Civilinių bylų teismui suteiktus įgaliojimus pagal savo neprivalomą jurisdikciją;
- f) Civilinių bylų teismo pirmieji rūmai (malt. *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili*) nagrinėja ir sprendžia tik civilinio pobūdžio bylas, jei ieškinio suma viršija 11 646, 87 EUR, taip pat visus ieškinius (nepaisant jų vertės), jeigu reikalavimai susiję su nekilnojamoju turtu ar servitutais, pareigomis ar teisėmis, įskaitant visus ieškinius dėl iškeldinimo iš mieste ar provincijoje esančio nekilnojamojo turto, išnuomoto ar apgyvendinto nuolatinių ar įprastinę gyvenamąją vietą turinčių gyventojų šio teismo jurisdikcijoje;
- g) Magistratų teismas (Gozo skyriaus aukštesnioji instancija) (malt. *Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Sezzjoni Superjuri Ġenerali)*) nagrinėja g punkte nurodytas bylas, tačiau į šį teismą kreipiasi asmenys, norintys pateikti ieškinį Gozo gyventojams ar įprastinę gyvenamąją vietą Gozo saloje turintiems asmenims;
- h) Civilinių bylų teismo pirmieji rūmai pagal savo neprivalomą jurisdikciją (malt. *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, Ġurisdizzjoni Volontarja*) nagrinėja bylas ne ginčo teiseną, pavyzdžiui, slaptų testamentų perskaitymo, vaikų globos ir įvaikinimo bylas. Be to, šis teismas įgalioja arba suteikia leidimą sudaryti sutartis. Šis teismas taip pat įgalioja priimti įstatymo draudžiamas nuostatas, jeigu toks įgaliojimas ar leidimas nesuteiktas anksčiau.

Maltoje yra ne tik šie teismai, bet ir tribunolai. Ieškinių dėl nedidelių sumų tribunolas (malt. *Tribunal tat-Talbiet iż-Żgħar*) (nagrinėjantis ir sprendžiantis visus piniginius ieškinius, kurių suma neviršija 3 494, 06 EUR), Administracinės priežiūros tribunolas (malt. *Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva*) ir Pramonės tribunolas (malt. *Tribunal Industrijali*). Maltoje taip pat veikia Arbitražo centras (malt. *Ċentru tal-Arbitraġġ*), teikiantis su arbitražu susijusias paslaugas. Maltos teisėje numatyta, kad atitinkamomis aplinkybėmis šalis privalo kreiptis į arbitražą (privalomasis arbitražas). Ginčai susiję su bendrąja nuosavybe ir variklinių transporto priemonių eismu sprendžiami privalomojo arbitražo tvarka.

Visi šie teismai yra pirmosios instancijos ir bendrosios kompetencijos teismai. Todėl šių teismų sprendimai apeliacine tvarka gali būti skundžiami Apeliaciniam teismui (malt. *Qorti tal-Appell*). Apeliaciniai skundai dėl ieškinių dėl nedidelių sumų tribunolo, Arbitražo centro ir Magistratų teismo sprendimų paduodami žemesnės instancijos Apeliaciniam teismui (bylą nagrinėja vienas teisėjas). Apeliaciniai skundai dėl Civilinių bylų teismo pirmųjų rūmų sprendimų paduodami aukštesnės instancijos apeliaciniam teismui (bylą nagrinėja trys teisėjai). Apeliaciniai skundai dėl Civilinių bylų teismo pirmųjų rūmų (konstitucinė jurisdikcija) sprendimų paduodami Konstituciniam Teismui (malt. *Qorti Kostituzzjonali*), apeliaciniai skundai dėl žemesnės ir aukštesnės instancijos Gozo magistratų teismo sprendimo visais atvejais paduodami Maltos Apeliaciniam teismui.

5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?

Žr. atsakymą į 4 klausimą.

6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?

Norint pareikšti ieškinį žemesnės instancijos teismuose būtinas advokato arba įgalotinio dalyvavimas. Jei ieškinys pateikiamas aukštesnės instancijos teismams, būtinas ir advokato, ir įgalotinio dalyvavimas.

7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?

Teismo kanceliarijoje.

8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?

Ieškinytis turi būti surašytas maltiečių kalba. Jis turi būti surašytas ir jį privalo asmeniškai paduoti advokatas arba įgaliotinis.

Taip pat galima pateikti prašymą, kad teismo procesas vyktų anglų kalba, jei viena iš šalių yra iš užsienio.

Maltoje nėra galimybės pateikti ieškinį elektroniniu paštu ar faksu.

9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?

Kreipiantis į Arbitražo centrą ar ieškinių dėl nedidelių sumų tribunolą būtina užpildyti tam tikras formas. Tokių formų pildyti nereikia teikiant ieškinį Magistratų teisme ar Civilinių bylų teismo pirmuosiuose rūmuose. Jei ieškinytis pareiškiamas Civilinių bylų teismo pirmuosiuose rūmuose, ieškinį turi sudaryti:

a) pareiškimas, kuriuo atskirais sunumeruotais punktais aiškiai ir tiksliai nurodytas bylos dalykas siekiant pagrįsti ieškinį ir nurodyti ieškovui asmeniškai žinomas faktines aplinkybes;

b) ieškinio pagrindas;

c) ieškinio reikalavimai ar reikalavimai, kurie turi būti sunumeruoti;

d) kiekviename priesaika patvirtintame ieškinio pareiškime iš karto po teismo pavadinimo turi būti aiškiai ir įskaitomai išspausdintas toks tekstas:

„Šio priesaika patvirtinto ieškinio pareiškimo gavėjas privalo per dvidešimt (20) dienų nuo ieškinio pareiškimo įteikimo pateikti priesaika patvirtintą atsakymą. Per nurodytą terminą nepateikus rašytinio priesaika patvirtinto atsakymo, teismas pradeda nagrinėti bylą pagal įstatymą.

Dėl šios priežasties priesaika patvirtinto ieškinio pareiškimo gavėjas turėtų nedelsdamas pasitarti su advokatu, kad galėtų pateikti savo argumentus nagrinėjant bylą teisme.“;

e) visi ieškiniui pagrįsti reikalingi dokumentai turi būti pateikti kartu su priesaika patvirtintu ieškinio pareiškimu;

f) priesaika patvirtintas ieškinio pareiškimas turi būti patvirtintas priesaika pagal Priesaikų pareigūnų dekretą (79 str.) priesaikų pareigūnu paskirtam kancleriu ar įgaliotiniui;

g) kartu su pareiškimu ieškovas taip pat privalo nurodyti numatomų šaukti liudytojų vardus ir pavardes, atitinkamai nurodydamas faktines aplinkybes ir įrodymus, kuriuos ketina patvirtinti šių liudytojų parodymais;

h) ieškinio pareiškimas turi būti įteiktas atsakovui.

10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?

Taip, padavus ieškinį reikia sumokėti atitinkamą mokesčių. Mokesčio dydis priklauso nuo bylos pobūdžio ir (arba) ieškinio vertės.

11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?

Taip, išteklių neturintis asmuo gali prašyti teisinės pagalbos. Teisinės pagalbos prašymas teikiamas Civilinių bylų teismo pirmiesiems rūmams. Prašymą taip pat galima pateikti žodžiu Teisinės pagalbos tarnybos advokatui. Kad teisinė pagalba būtų suteikta, prašymą teikiantis asmuo turi tenkinti tam tikrus kriterijus – kancleriu (o jeigu prašymas pateikiamas žodžiu –Teisinės pagalbos tarnybos advokatui) prisiekti, kad:

a) jis mano turintis pakankamą pagrindą pradėti bylą arba ginti savo reikalavimus, tęsti bylą arba būti teismo proceso šalimi;

b) jis, išskyrus teismo proceso dalyką, neturi bet kokios rūšies turto, kurio grynoji vertė yra 6 988,12 EUR, neskaitant kasdienės reikmės namų ūkio daiktų, laikomų pakankamai reikalingais pareiškėjui ir jo šeimai, ir kad jo metinės pajamos nėra didesnės nei nacionalinė minimali alga, nustatyta vyresniems nei 18 metų asmenims.

12 Nuo kurio momento mano ieškinytis laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškinytis pareikštas tinkamai?

Padavus ieškinį teismas parengia bylą nagrinėjimui. Teismas praneša ieškovui ir atsakovui pirmojo posėdžio datą (pranešimas apie posėdį). Be to, per teismo elektroninę sistemą *Lecam* arba teismų interneto svetainėje galima patikrinti, ar byla parengta nagrinėti. Šalys negauna jokio patvirtinimo, ar ieškinys paduotas teisingai, ar ne; tačiau pažymėtina, kad teismo kancleris nepriima priesaika patvirtinto ieškinio pareiškimo, jeigu jis neatitinka 9 klausime nurodytų reikalavimų.

13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

Ieškovui įteikiamas pranešimas apie posėdį. Kito posėdžio data nustatoma per posėdį. Tam tikra informacija apie bylą pateikiama teismų interneto svetainėje.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 22/03/2017